

Előzetési árak:
 A kiadóhivatalban átveve:
 Egész évre 6 frt — kr.
 Negyedévre 1 „ 05 „
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre 8 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt — kr.
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 10 frt — kr.
 Negyedévre 2 „ 50 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és csütörtöki napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kérésre visszadására vagy megőrzésére nem vállal felelősséget.

Előzetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, november 24.

A második olvasás.

A kettős monarchia népeinek figyelme ismét a császárváros felé fordul egy napra: ma kezdték meg a reichsrathban a kiegyezési provizorium második tárgyalását.

Minden perczen várjuk, mit hoz Bécsből a táviró? Azt ugyan legkevésbé sem hisszük, hogy a reichsrath e nevezetes tárgyalásának előbb vége legyen, mintsem e sorok napvilágot látnak. Ámbár — elég meglepetést okoztak már a reichsrathnak eléggé ki nem ismerhető pártjai.

De azt még sem merjük feltételezni Wolf és Lecher urakról, hogy olyan kellemes meglepetést okoznának Badeni gróf miniszterelnöknek, hogy hajnal előtt beengednék zárni a provizorium tárgyalását. Hiszen oly rég, talán három hétnél is több, hogy nem volt 14 óráig tartó beszéd.

Bennünket különben nem érdekelnek a birodalmi gyűlésnek ugynevezett pikáns részletei, melyekben kétségkívül a mai tárgyalás is bővelkedik. Ezek a borgis, vagy törvényszéki rovatba illő részletek nem emelik ugyan a parlamentarizmus tekintélyét, sőt igen alkalmasok lejáratni az egész rendszert, de ez az osztrák szomszédok baja, — ők törjék a fejüket miatta, hogyan segítsenek e bajon.

Még az a hír sem kelt nagy érdek-

lődést nálunk, hogy e tárgyalásnak — még ha sikerrel végződik is — áldozatul esik az osztrák miniszterelnök. A nyelvrendelet miatt nagyon odiosus oda át az ő személyisége, távoztával talán meg rövidül a bécsi parlament botrány-krónikája is, de a mostani kormány helyét megint csak aféle beamter-miniszterium foglalja el — az osztrák parlamentarizmus nagyobb dicsőségére. És ez ismét csak Ausztriának magán belügye.

Csak a mai tárgyalás végeredménye érdekli — még pedig igen közelről — Magyarországot.

Ha az osztrák birodalmi gyűlés elfogadja a kiegyezési provizoriumot s egy esztendőre elintéztük közös ügyeinket Ausztriával. Valami nagy dicsőség ugyan nem háramlik ebből kormányunkra, amely két teljes esztendeig tartott folytonos alkudozások és tanácskozások csak ennyire tudta vinni a dolgot, hogy egy esztendőre intézzük el a közös ügyeket, — de az is nyereség: egy esztendeig legalább nem fizetünk magasabb kvótát, — januárban pedig megint lesz dolga a kormánynak, kezdheti elülről a Bécs és Budapest közötti utazgatásokat és örökös tárgyalásokat a végleges (vagyis tíz évi időtartamra szóló) kiegyezés, vagy esetleg — ami nincs kizárva — egy újabb provizorium tárgyában.

Ha pedig — ami nem valószínű — diadalmaskodnék az obstructió s megakadályozná a provizorium-javaslat elfogadását, akkor zavarok keletkeznek odaát

s meleg napok jönnek a mi kormányunkra és parlamentünkre.

Tíz nappal ezelőtt megemlékeztünk már arról, hogy az esetre a két kormány conventiót kötött. Ausztriában a hirhedt 14. §. alapján rendeleti uton intézkednek a közös ügyekről, nálunk a parlamenti módon, alkotmányunknak megfelelőleg s annak hangsúlyozásával, hogy a pragmatica sanctióból kifolyólag jogunk van önállólag rendezni a közös ügyeket.

Ámde a 14. §. alkalmazásával a magyar ellenzéki pártok szabad kezet kapnak, fel vannak oldva a nyári kompromisszum megtartása alól, melynek egyik alapfeltétele volt a 14. §. alkalmazásának kizárása.

Mi jön azután? Senki sem képes megmondani. Apponyi lesz a helyzet ura. A néppárt ilyen kérdésben, azt hisszük, nem csinál obstructiót; a Kossuth-párttól, a tapasztaltak után, éppen nem lehet feltenni, hogy komoly obstructiót rendezzen, — ha megkezdene is (éppen most vesszük a hírt, hogy el is határozták az esetben »a legmesszebb menő« obstructiót) a kormány érti már a módját, hogyan kell annak idejében véget vetni; az Ugron-frakció pedig egymagában képtelen huzamosabb obstructióra. És így Apponyi állásfoglalása fog dönteni a politikai viszonyok jövődjé alakulása felett.

Addig figyeljünk a szomszédágunkban végbemenő eseményekre.

A „TISZÁNTÚL“ TARCZAJA.

Svábhegyi szív-ügyeim.

Irta: Mendelényi Béla.

Miskának névnapját ünnepeltük.

Ez a Miska aranyos czimbora volt és fölséges házigazda.

Most is, hogy annál több jogcíme legyen neki a névnapjához minél fényesebb megtartására, egybekapcsolta ezzel a boldog házasságának 2 és 1/3 éves évforduló napját is.

Igy aztán az asszony is belenyugodott a szemérmetlen italozásba.

A pazar ebéd után elszánt tósztozás következett.

A felköszöntők sorozatát maga Miska nyitotta meg, a melyben frappáns hatással elszította az immár lefordult névnapját, tova tünt rózsás ifjúságát és örökre leintett boldog-leánykorát.

Szinte sirtunk, de óriásit ittunk.

Erre én emeltem szót és megkapóan ecseteltem a küszöbön álló jövő évi névnap szépségeit, a deli férfi-kor diszes voltát és a boldog családi élet áldásait, üdvét és fényes előnyeit.

Szinte neveltünk a sok boldogságtól, de óriásibbat ittunk. Végezetül Lupi bácsi emelte poharát és menydörgő hangon kelt ki a mai pipogya fiatalok ellen; s élő példaként a hajdani ifjúságra hívta fel a közfigyelmet s abban is magát állítottotta elének mint követendő, de soha el nem érhető arany-ifjút.

Meg voltunk szégyenitve, de azért időszere-
 rünek láttuk, hogy döntőleg óriásit igyunk.

Láthatják ebből, hogy a közhangulat fényesen emelkedőben volt már, s ki tudja, hol állapodik meg — mert még csak délután 6 óra lehetett, — ha a házi asszony asztalt nem bont, tekintettel a szintén jelen levő hölgy vendégekre.

Átvonultunk hát a szomszéd nappali szobába és megindult a szó erről is, arról is.

Mig a hölgyek lesújtó kritikákat mondtak a látott örült stílusú ruhákról — addig mi halk tereferét kezdtünk az — esteli program felől és irtózatos füstfelhőbe borítottuk a jobb sorsra méltó csinos kis szobát.

Hirtelen új vendég érkezett.

Kocsin jött, hallottuk a zörgését; fehér, sűrű fátyol takarta az arcát, alacsony volt és elegáns, ennyit láttunk belőle az első pillantásra.

A rejtélyes látogató mindenkiel otthoniasan fogott kezett; ismert mindenkit,

Én nem ismertem őt, hát szerényen félrevonultam a sarokba.

Kiváncsian lestem, vajjon fellebbenti-e a fátyolát? Nem lebbentette.

E helyet azonban oldalba bökött a Miska:

— No, mit báméskodol? Cyere bemutatlak.

— Mi a manónak?

— Te, ez roppant művelt leány ám!

— Bánom is én!

— Es egyetlen leány!

— Hát aztán?

— Körülbelül 60000 forint hozomány néz reá.

— Mi-i?

— Bizony. Kerek 60000 forint

Égő szivarom kialudt, ellenben alvó szívem megdobbant. — — 60000 forint! — — Egy hang azt sugta bensőmben: Ez ő?

— No! mi lesz?

— Vezess! mondám remegő hangon.

Azzal odaléptünk az — immár édes — ismeretlen elé.

— Kedves nagysád! ime itt az a jó pipa, a kiről annyit kérdezősködött, — szólt hűdélisen Miska és rám mutatott.

Hm, pipa, — hm, kérdezősködött, — ühüm!

— Nagyon örülök, — mondá ő mély alt hangon.

— Ó kérem! susogtam én kontra-basszusban.

Hangom meglepte, ábrázatom még inkább. Hatás, kétségtelen hatás! — újjongtam bensőmben. Szívem immár teljesen fölébredt és dühösen kalapálta a Coppélia-keringő tetejét.

Modora, megjegyzései, fátyol alá rejtett mély tűzü szemei, ugyanide rejtett mosolya, nemkülönbön iderejtett eper-piros ajkai, — ah minden rajta, körülötte fölötté s előtte — elragadt, — és főképen a 60000 forint — mögötte.

Éreztem, hogy züllésnek indult sajkám immár biztos révbe tér majd és szívem immár a csendes családi boldogságra áhitozik, holott hitelezőim sem áhitoznak ezentúl oly hasztalan a tünde részletek után.

Öreg este volt, mikor ő kijelentette, hogy most már hazamegy.

— Elkisérem!, szóltam lágyan.

— Igen? Nagyon köszönöm.

Javaslat a munkabérről.

A Darányi által ma beterjesztett javaslatot (a munkaadók és munkások közti viszony szabályozása) s ú r g ű s e n osztották ki a bizottságnak s valószínűleg még e hónapban a plenum elé kerül. A javaslat 10. §-a így szól:

A mennyiben a szerződő felek az aratási, hordási, cséplési vagy nyomtatási munkabért nem kizárólag készpénzben vagy meghatározott termény mennyiségben állapítják meg, hanem a termés bizonyos hányadrészeben, akkor a szerződésben a munkabér készpénzben is megállapítandó vagy a minőség megállapításánál suly szerint meghatározandó azon legkisebb terménymennyiség, melyet a munkaadó a munkásnak az esetben is tartozik kiszolgáltatni, ha a szerződésben meghatározott hányadrész szerint a terményből munkabértül annyi nem is illetné meg.

A 14. §. alkalmazása és a Kossuth-párt.

A függetlenségi és Kossuth-párt mostanság bizalmas értekezleteket tart és fog tartani nagy értekezletet is, amaz álláspont meg hányásavetése ügyében, hogy mi történjék az esetben, ha az osztrákok a provizoriumot az osztrák törvény 14-ik §-a alapján akarják megcsinálni. Abban már megállapodtak, hogy ha ez — akárformában is — bekövetkeznék, a legmesszebb menő ellentállást fogják kifejteni, mely minden valószínűség szerint a legvérmesebb obstrukcióhoz fog vezetni.

A kálvinisták bajai.

A budapesti központi kálvinista lap a legutóbbi nov. 21-iki számában így ír:

•A reformátusság fogyása Magyarországon évről-évre szembetűnőbb. 1790-ben a protestáns követek még ezt irhatták: „Azt sem lehet megengedni, hogy a nemesség nagyobb része római katolikus volna; a népről pedig bizonyos, hogy nagyobb része evangélikus annak, mint római katolikus”. A statisztikai kimutatások alapján közölt rohamos fogyást megállapítván, a lap így kesereg: „De legfeljebb a reformátusság számbeli fogyása az új egyházpolitikai törvények óta, a mennyiben mind a felekezeti különültség révén, mind különösen a vegyesházassági egyezés útján a statisztikának hónapról-hónapra kimutatható adatai

szerint a reformátusság vesztit legtöbbet . . . És oh esudálatos rövidlátás, mégis vannak jámbor halandók, kik nemcsak azt hirdetik, hogy nincs semmi baj, hogy mindenek ékesen és szép rendben vannak az ekklézsiában, hanem még heves szöcsatában lehurrogják, lapjaikban ócsárolják azokat, a kik nem akarják összedugott kézzel nézni Sionunk romlását . . . stb.

Magában Biharmegyében, a statisztikai hivatal tavalyi grafikai táblázata szerint 1.25 — 1.50 százalék egyenes fogyás mutatkozik a kálvinisták között, Baranyamegyében semmi, Hajduban 0.25%, a szaporulat, ami stagnálást jelent.

Annak illusztrálására hozzuk ezt a dolgot, hogy nyíltan kitűnjék Tisza Kálmán és Szász Károly csitító beszédje mellett is az az elvitáztatlan tény, hogy a kálvinisták rá lettek szedve, mikor önvessztükre olyan nagy hűhóval tolták előre az egyházpolitika rozoga szekerét.

ORSZAGGYULES

A képviselőház ülése.

Rudapest, november 24.

Láng Lajos elnök bejelentette, hogy Darvas Béla mandátuma végleg igazoltatott.

Ruffy Pál a községi helynevekről beadja a köz. bizottság jelentését.

Nagy mozgás közt állt fel Bánffy Dezső. Tőle mindenki valami érdekes bejelentést vár mostanában, de ezúttal csak a konzuli illetékek szabályozásáról tett javaslatot.

Darányi Ignác földmívelési miniszter beadja a munkások és munkaadók közti viszony szabályozásáról szóló javaslatot és annak sürgősen a bizottsághoz utasítását kéri. (Helyeslés.)

Interpellációk.

Madarász József interpellálja a kultuszminisztert az iránt, hogy kapcsolatban a magyar törvényeknek Fiuméra való kiterjesztésével, közoktatási téren is terjeszsze ki az állami törvényeket.

A magyar liturgia.

Rátkay László: Nem barátja azoknak, akik a felekezeti érzést előtérbe tolják, de jelen esetben felekezeti kérdéssel kell foglal-

koznia. A gör. katolikusok mozgalmát nem tartja vallási kérdésnek, hanem a magyar nyelv kérdésének, a magyar nyelv suprema-cziája kérdésének. Ugy van a szélső balon.) — Bonczolgalja ezután a kultuszminiszternek a gör. katolikusok mozgalma ügyében adott válaszát. Megható a gör. katolikusok ama hazafias mozgalma, hogy száz éven át buzgókodtak egyházi nyelvüket magyarosítani (Éljen-zés a szélsőbalon.) és megdöbbenő az a közöny, melylyel törekvésük iránt a törvényhozás viseltetik. Kérde a kultuszminisztert, hajlandó-e odahatni a kormány, hogy a szentszék és a Felség beleegyezésével Hajdu-Dorogon egy magyar püspökség felálltassék?

Elnök: Több tárgy nincs. Mivel a napirendet ma sem lehet megállapítani . . . ?

Meszlény Lajos: Az Wolfftól függ!

Elnök: Kéri, hatalmazzák föl a legközelebbi ülés összehívására, akkor, amikor szükségét látja.

Gazdaszövetkezés.

(Sz.) Sok helyütt nem volt termés és bizony ezt megsínyli a gazda; sok helyütt oly kevés volt, hogy azt nem volt érdemes learatni, mert többbe került volna a munka, mint a megnyit ért a buzakalász. Sok helyütt, ha kevés volt is, de mégis volt legalább annyi, hogy a felcsigázott gabonárák mellett megfelelt egy sovány esztendőnek. De azért panasz, baj volt mindenütt.

Ez év termése, ez év aratása általában véve (valljuk meg az igazat és ne a tőzsde játékaikat vegyük alapul) szomorú.

Nézzük csak, mit hozott a kisbirtokosoknak s az egyszerű földbirtokosoknak ez az esztendő.

Buza, rozs: az kevés; csak az áraik jók. Már most például termett egy szegény földművesnek 20 métermázsza buzája, míg a múlt évben termett 30. Talán nem járt rosszul? Talán az ár magassága pótolja a mennyiség hiányát? Oh nem? Mert a múlt évben a 30 métermázsza buzából 10 métermázsát eladhattott és azért 6 forintjával hatvan frtot kapott. 20 métermázsát megtartott, meg kellett tartania magának s családjának kenyérre, földjének vetőmagra.

Az idén nem adhat el semmit, mert a 20

— Kérem, egyetlen örömet ez fogja képezni.

— Igen ám, de kissé messze lakunk.

— Nos? — hát hiszen ott a kocsi, gondolám.

— A Svábhegyen.

— Gyönyörű hely lehet! mondám érzéssel.

— Hm, hát oda is csak felkapaszkodnak a lovak, — ezt már csak gondolám érzéssel.

— S a kocsit haza küldtem!

— Mi? No és — — hebegém megdöbbenve.

— Bizony gyalog kell fölsétálnunk.

— Mi az ör — — pardon! Hisz nincs annál szebb. — (Ily hideg novemberi éjszakában — gondolám ismét.)

— Hát majd mi is felkísérjük nagysádot,

— szólt ekkor közbe Miska.

Aranyos fiu ez a Miska.

Elég az hozzá, hogy az egész társaság felczihelődött és elindultunk, fel a Svábhegyre. Gyönyörű út volt.

Fel, mindig fel.

Az első félórán lemaradt a társaság egyik fele s rövid pihenőre bezörgetett egy útszéli kocsmába.

A második félórán már lemaradt a lemaradt fél társaság 3/4-ad része.

Ah, de mit törődünk mi — már mint ő és én — ezzel.

Legelől haladtunk, szorosán egymás mellett.

Én elmondtam rövid összefoglalót biográfiaimnak, kihagyva természetesen a zülléseket és a hitelezőket. Erre ő is bizalmasává tett és elárulta, hogy általában rokonszenvez az írőkkel, de különösen velem; gyűlöli és megveti azonban azon pipogya férfiakat, kik csak a hozományra vadásznak.

Én megesküdtem, hogy nem vadászok semmire, csak is egy velem együtt érző szivre és ünnepélyesen kijelentém, hogy nem tudok nyomorultabb valamit, mint hozomány-vadász léfít! (Kivált, ha előlem vadászsa el az aranyhalat, gondolám szótlanul).

Erre ő megállt és hármat jelentett ki, hogy:

1. Lelke együtt érez az enyémmel.

2. Hogy vasárnap délután elvár oszonnára, hogy egyetlen apjának bemutatthasson.

3. Hogy itthon vagyunk.

Örömmel vettem tudomásul kijelentéseit és körülpillantottam. Hármat konstataáltam:

1. Hogy teljesen egyedül állunk egy villa előtt, a Svábhegy tetején, s a társaságnak sem hire, sem hamva.

2. Hogy még sem vagyunk egyedül, mert a rácskerítés mögöl egy borjunyi-komondor vicsorgatja rám fogait.

3. Hogy szivem immár ő érte dobog — a hölgyért és nem a komondorért tudniillik.

Kitártam karjaimat, hogy csordultig telt

szivemre öleljem őt, jövődő életem vezéreszillagát.

Erre azonban a komondor örült üvöltésbe kezdett. Kollegai kontráztak rá rögtön.

Jobbnak láttam hát egyszerűen meghajolni és leosonni a szük hegyi úton.

Ezernyi baj és vizály után ráakadtam a lemaradt társaságra az Arany majom-ban, lennt a Svábhegy tövében.

Hatalmas örömmel üdvözöltek.

Miska már meglehetősen elérte a rózsás jökedy tetőpontját és zokogva gratulált fényes sikeremhez.

Be is mutatott a társaságnak, mint reménybeli vőlegényt és én kötelességemnek tartottam immár tort ülni letűnt boldog legénykorom, ifjuságom és — boldogult leendő anyósom fölött. (Ez utóbbi ugy értendő, hogy leendő-belimnek anyja már rég elhalt.)

Vasárnapig lassan telt az idő.

Beszereztem a szükséges információkat.

Ezek nyomán megtudtam, hogy leendő apósom dühös zenetanár és megátalkodott Wagnerista, hogy a 60000 forint aligha van meg egy summában, s hogy ő körülbelül 36 éves.

Ah csak rágalom, gondolám. S megnyugodtam.

Jött a vasárnap délután.

Csikorgó, hideg idő volt. Elefánt-csontlá fagyva értem föl a Svábhegy tetejére.

métermáza magának is kell; sőt legtöbbször kevés a szegény gazdának az idén termett buzája és még venni kell hozzá. Már most kérjük, mit ér a magas gabonaár, ha a szegény földmivesnek nincsen gabonája.

De hiszen a kisbirtokosoknak a jó áralakulásból egyáltalában nincsen hasznuk. Ezek rendszerint felesleges gabonájukat már akkor eladták, mikor a szemek még a kalászaikban voltak s mikor a buza ára még alig hagyta el a nyolcz forintot. Az ideai áralakulásból, ismételjük, csak a nagybirtokosoknak volt haszna; ezeknek, ha volt termésük, a meányiség kicsinységét kipótolta az ár nagysága.

Mondjuk meg tehát nyíltan, hogy ez az év nehéz esztendő a sok kis gazdára. De azért kevés évnek van annyi tanúsága, mint ennek az esztendőnek; felszínre dobott ismét olyan kérdéseket, melyek a felszínen voltak már más-kor is, de nem oldattak meg, s talán most mégis meg fogják oldani.

A kis gazdák el vannak adósodva, alig-alig van gazda, ki földje ápolását, családja eltartását, kevés munkásának napszámját nem takarékpénztári kölcsönből fedezné. Így gondolkodott: majd jön a jó termés, értékesítem buzám, árpám, kukoriczámat és fizetem a váltómat. De hát a termés nem ütött be, s ő nem fizetheti a váltóját, sőt a jövő év gazdálkodására új kölcsönt kell kérnie. Már most, ha a jövő év gazdálkodása nem sikerül, — kész a tönk, beütött a pusztulás, vagy, ha sikerül is a legközelebbi év, az egész adósság egyszerre ez év eredményéből nem törleszhető s ismét a következő évre hagyatják a ki nem fizetett rész; már most, ha nem sikerül ez az év; újra baja van a kis gazdának.

Ezen segíteni kell; nem nézhetjük tehetetlenül a kis gazdák tönkrejutását? De hát mit lehetne tenni?

Egyetlen mentsvárnak látjuk: a kis gazdákat vidékenként, járásokonként szövetkezetekké tömöríteni és hogy céljuknak megfelelően pénzzel is ellátni az államnak az ilyen szövetkezeteket. A kis gazda első szüksége: a legolcsóbb hitel. Olyan hitelt kell adni a gazdának mely alig-alig kerül kamatjába, melyért nem tábláztatják be házáat, földjét (a mi újra csak pénzbe kerülne), s a mely kölcsönt úgy lehessen törleszteni, a hogy a gazda bírja s a mely

kölcsönt amortizálni lehessen, ha nem volt termés és a gazda nem bírja. Ha az állam e kérdés megoldására fordítaná figyelmét és azt pénzzel is elősegítené, bár pénze biztosítva lenne, sokat nyerne az állam más téren és pedig az adók befolyásánál. Most a kis gazdák tönkre mennek százával s akkor nem fizethetik adójukat; ha meg tudnak élni, megfelelnek az állam iránti kötelezettségüknek is.

Ne szaporítsuk a földönfutókat, a proletárokat, a nyomorultak számát, ne engedjük a kis gazdák pusztulását; ne vonjuk el kis földjéitől a földmivest, mert hisz mi a honszeretet, ha nem az, hogy ragaszkodjunk a röghöz, mely nekünk kenyeret ad?! Tanuljunk az ideai esztendőből ez évről a kis gazdákra nézve megdöbbentő tanulságaiból s végre valahára annyi vajadás, kísérletkezés s mégis csak annyi nem törődtség után alkossák meg a gazdák vidékek szerint a szövetkezeteket. E tekintetben járjon elől a kezdeményes terén a kormány és a gazdasági egyesületek melyek nem lehetnek tisztán arra hivatva, hogy csak a nagy gazdák érdekeit szolgálják. Ha az egész magyar gazdaközönségnek érdekeit az Országos Magyar Gazdasági Egyesületek kellőképp szolgálják nem akarják, nem teljesítik hivatásukat és hazafiatlanságot követnek el. De hogy erre képesek azt hinni nem akarjuk, s így reméljük, hogy végre virrad már-már a kisgazdákra is a jobb idők hajnala. Hiszen elég sokáig tartott a megpróbáltatás.

A mészárosok panasza.

— Küldötség a polgármesternél. —

Midőn Nagyvárad városa megszüntette a Peczére állított régi vágóhidat, s óriási áldozattal felépítette az új közvágóhidat, elbűszkélkedtünk vele, hogy a vidéken messze nincsen párja. Volt is benne valami igaz, a vágóhid alapján megfelelt az előírt követelményeknek.

Később azonban, a gyakorlati élet, a tapasztalat kitüntette, hogy itt-ott még sok kivánni valót figyelmen kívül hagytak a modern vágóhid építésénél. Legnagyobb panasz a jégkamaráknak, hűtőknek csufolt helyiségek ellen merültek fel.

A mészárosok évről-évre, kelletlen-kénytelen fizették a jégkamarák után a bért, s más helyen kellett jégvermet kibérelniök, mert a

vágóhid jégkamarájában zöld nyálka vonta be a húst, s 24 óránál kevesebb idő alatt megromlott a hus.

Nem régen, a költségvetés tárgyalása alkalmával felszólalás is történt a jégkamarák ellen, s városunk új, agilis polgármestere szintén igazat adott a panasznak s megígérte, miszerint a lehető leghamarabb orvosolni fogja a város a sérelmeket.

Egyik közelebbi tanácsülésen akként vélték a kérdés helyes megoldását, hogy a vágóhid teljes felügyeletét és ellenőrzését a kapitányi hivatalra bízták. Dicséretes gyorsasággal elkészült egy szabályrendelet a kapitányi hivatal büro-jában, a mely már ez évi december hó 1-én életbe lép.

Az új szabályrendelet azonban nagyon érzékenyen érintette a mészárosok összeségét, mert ebben még az eddigieknél is több és súlyosabb sérelmet látnak.

Tegnap délután majdnem mindannyian deputációba mentek Bertsy György ipartestületi elnök vezetése alatt dr. Bulyovszky József polgármesterhez s terjedelmes kérvényt nyújtottak be, a melyben alapos indokokkal támogatva, felsorolják sérelmeiket.

Sérelmesnek találják, hogy a vágóhidra nem szabad szekerekkel behajtani s kint kell a kapu előtt állaniok. Kérik, hogy legalább korláttal elkerített helyet rendezzenek be.

Károsnak találják, hogy a vágóhid csak délelőtt alig egy óráig van nyitva s hivatkozva a más városokban követett eljárásra, reggel 6 órától este 6 óráig kérik a vágóhidi időt megállapítani.

Az új szabályrendelet előírja miszerint fehér lepedőbe és tiszta gyékénybe burkolják a húst, ez alá vetik készséggel magukat, de a kapunál, a hol a húst szekérre rakják, szint, vagy legalább ereszt építtessen a város, hogy a felrakásnál ne ázzék meg a hus.

A jégkamarákra vonatkozólag felsorolják a régi panaszokat s kérik, hogy vagy használhatóvá tegyék azokat, vagy mentsék fel őket a magas bérek alól.

A szombaton este levágott kóser marhák darabja után 4 frt 50 krt tulmagasnak találják. Azért kénytelenek szombaton este vágni, mert péntektől szombatig a jégkamarákban megromlik a hus.

A vágóhidra az aradi utról a tűzrak-tanya mellett földből hányt s járhatlan uton kénytelenek közlekedni. Míg a város rendszeresen kiépíti ez utat, engedélyt kérnek arra, miszerint a lovaslaktanya hátamegett közlekedhessenek.

A fogadtatás szives volt. Hanem, mikor megpillantottam őt, meghűlt a vérem, Nem volt ám most fátyol az arcán. Nini, — gondolám, aligha nincs 36 körül. Csinos összeg. Én 22, ő 36. Ez összesen 58.

De a főösszeg mégis csak több: 60000. De a berendezés meg ez ellen vallott. Hm. Kezdem magam nem jól érezni. Ő azonban megmagyarázta, hogy az »öreg«-nek mint operaénekest fog bemutatni, mert különben bizalmatlan lenne az »öreg«.

Nehéz szívvel ráállottam erre is, hja! az öregnek nem szabad bizalmatlankodnia! Csakugyan bemutatott, mint operaénekest. Az öreg gyanusan rám pislantott.

— Czipóssy — Czipóssy — —, dűnnyögé az öreg; nem hallottam még ilyen nevű operaénekest.

Azt elhiszem, gondolám. — Melyik operánál van? — A — — én — — a — — az — A düsseldorfnál, papa, hiszen mondtam, segített rajtam ő — Hri, ott nem vagyok ismerős, mondá mogorván.

— Igen, ott vagyok pedig! — szóltam én, életre kapva.

— Mi a legkedvesebb áriája?

— Nekem? A — — fagygy gyertyát égetek én!

— A Siegfried, papa, hisz mondtam már; — szólt szemrehányó hangon ő.

— Igen, igen. Nos, lesz szives, a belépő áriát.

Elsáppadtam. Az öreg odaült a zongorához. — Igen. Kiváncsi vagyok a hangjára. Leányom azt mondta, hogy kitűnő basszus hangja van.

— Nekem, ó, igen kitűnő . . . — hajam az égneik állt.

— Tehát kezdjük, — — nos: In tiefen felsenrissen . . .

— In tiefsten Schmerzen . . . nyögtem én.

— Nos, mi az? mordult rám az öreg.

— Be vagyok kissé rekedve — — nem vagyok disponálva, — mondtam végleg elkese-redeve.

— Ah lári-fári! Basszus hangnak semmi sem árt. Skálázzon egy kicsit. — — Lá—lá á—á . . .

Skálázzam. Tudják-e önök, mi az? Egy dühös Wagnerista zene és ének tanár-nak skálákat énekelni!

Ugy verte a zongorát, hogy valóságos apagyilkosság volt.

Én bögttem. Bögttem, mint egy a Missisipin innen maradt fia-bőlény.

Szemeim kidülledtek.

3/4 óra mulva már csak fejemet tudtam csóválni, de nem azt mondani, hogy 60,000 pengőért sem tudok egy hangot sem kipréselni tüdőmből.

— No, bereked? Nem tesz semmit. Legközelebb — majd jobban megy, — vigasztalt az öreg.

Soha! jeleztem néma nyelven. Bucsuzni kezdtem.

— Jövő vasárnap elvárjuk ám! mondá a jelentős pillantással ő és fülembe sugta: Minden jól megy.

Bátorság!

— Hanem vigyázzon egy kissé a hangjára! — szólt neneztelve az öreg.

Siettem kifelé.

Micsoda? Én vigyázzak? Hiszen nem vagyok tolvaj, hogy még egyszer önként oda álljak a zongora elé skálát énekelni! — Igen, óvni fogom hangomat, szavamra, vigyázn fogok reá!

S ő elvár. Várjon hát. Már 36 évig várt; hát ugy gondolom, várhat még egy kicsit. Nem igaz?

Nem kell ilyen ár n 60,000 forint!

S eként mondtam én Isten-hozzádot a Srábhegynek, a hol pedig minden jól ment már, csak én mentem rosszul, illetve tönkre fonetikailag.

Hosszasabban fejtegetik annak a hátrányát, hogy úgy a vágóhídon, mint a piacon a czédlaháznál hosszú ideig kell kint várakozni, míg a járlatokat elintézik s a hivatalos idő ezen a helyeken csak rövid időre van mégis korlátozva.

Végül kiemelik, hogy az új szabályrendelet a mézárások meghallgatása nélkül készített s jóváhagyva sincs. Kéri a hatályba lépést felfüggeszteni decz. 1-ről vagy terjeszse azt be a tanács a közgyűléshez.

A küldöttség szóval is elöadta a polgármesternek a fentebbi panaszokat.

Dr. Bulovszky József polgármester szívélyesen fogadta a deputációt s megígérte miszerint a kérelmeket tanulmánytárgyává teszi s megígérte, hogy a kérvényezőket még december elsője előtt értesíteni fogja a kérvény sorsa felől.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

November 27. A koldusápoló egyesület közgyűlése d. u. fél 5 órakor.

November 28. D. e. 11—12-ig felolvasás iparosok részére dr. Tóth Mihály.

November 28. A Szigligeti-társaság felolvasás ülése, d. e. 11 órakor a jogakadémián.

November 29—30. Jegyző szigorlat a vármegyeházánál.

December 2. Közigazgatási ülés a városházán d. u. 3 órakor.

December 6. Megyei közigazgatási ülés d. e. 10 órakor.

December 15. F. Powny Irén és Takáts Mihály a m. kir. Opera tagjainak hangversenye.

Régészeti és történelmi múzeum (Schlauch park) nyitva minden vásár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 8—5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* **Zichy Jenő gróf kitüntetése.** A berlini »Emberty és Östörténelmi társulat« e hó 10-én tartott ülésében Virchow Rezső dr. elnök indítványára levelező tagjává választotta Zichy Jenő gróft. Ez a kitüntetés, mely a kiváló utazót érte, egyaránt szól a fáradhatatlan kutatóknak, mint nekünk is, magyaroknak. Mert hiszen éppen a külföld elismerése igazolja azt legjobban, hogy Zichy Jenő gróf utazása mennyire nagy jelentőségű és mily tudományos értékkel bír. Midőn ezt örömmel konstatáljuk jelezük azt is, hogy az újabb ekspedíció előkészületeit immár befejezték; ugyannyira, hogy a legnagyobb valószínűség szerint január közepén utnak is indulnak. Az ekspedíció tagjai is együtt vannak már — s így résztvételre jelentkezéseket nem fogadnak el.

* **Háromezer forintos adomány az Akadémiának.** Mechwert András, a Ganz-gyár igazgatója a következő levelet intézte az Akadémia elnökéhez:

»Nagyméltóságú elnök úr!

Ez év tavaszán abban a nagy megtiszteltetésben részesültem, hogy a Magyar Tudományos Akadémia nagygyűlése a magyari par előmozdításáért a Wahrmann-díj odaítélésével tüntetett ki.

Attól a törekvéstől vezetve, hogy a M. T. A. magasatos célját legalább anyagilag szerény erőmtől telhetőleg támogassam, bártorkodom ezen díjat a M. T. A. általános céljai javára lefizetni stb.

Alázatos szolgálója

Mechwert András.

* **Requiem Kudeika lelkiüdvéért.** Tegnap lett megtartva az olaszii plebáni templomban a requiem Kudeika elhunyt jogtanár lelkiüdvéért. A requiemen jelen volt a gyászoló család, a jogakadémiai tanári kar dr. Bozóky Alajos vezetésével és az egész jogakadémiai polgárság testületileg és sok volt tanítványa. A gyászmisén Dencs János plebános czelebrált.

* **A város és a gázgyár.** Nagyváradi város és a gázgyár között fennálló szerződés évtizedeken keresztül sok vitára adott alkalmat; igen sok pontja annyira homályos, hogy lehet magyarázni ahogy akarjuk: a gázgyár vagy a város érdekének szempontjából. Még nyolcz év van hátra a szerződésben kikötött időből s még mindég akad itt-ott, a mit tisztázni kell. Így a város még a 70-es évek elején engedélyt adott a gázgyárnak, hogy egy meghatározott körzetben új csőhálózatot rakhat le s ilyen munkálatoknál nem kell tervet benyújtani, csupán közbiztonsági intézkedések megtétele végett az utfeladását a kapitányi hivatalnak bejelenteni. A gázgyár az engedélyezett körzettel eltérő helyen, Kolozsvári-utcán kiterjesztette a gázhálózatot s mivel tervet nem nyújtott be, a kihágási bíróság a gázgyárat elmarasztalta. A főkapitány a gázgyár véleményén van, hogy nem köteles tervet benyújtani. A városi tanács Dus László indítványa alapján felhívta a rendőrkapitány kihágási bíróságát, hogy a csőhálózat lefektetésének területéről tegyen jelentést.

* **Hova építsék a járványkórházat.** Nagyváradi városa olyan járványkórházat létesített az utóbbi tíz év alatt, a mely berendezés, felszerelés tekintetében egyedüli az ország vidéki városaiban. A honvéhadapródiskola építése folytán a város kötelezte magát, hogy a járványkórházat az iskola szomszédságából áthelyezi más területre. Ezt elhatározni könnyű volt, de megvalósítani sokkal nehezebb. Sok fejtörést okozott már a tanácsnak az a kérdés, hogy hol lenne alkalmasabb helye e fontos közegészségügyi intézménynek. A tegnapi tanácsülésben nem tudtak megállapodásra jutni, s megbízták Papp János tanácsost, ifj Rimpler Károly főkapitányt, dr. Hoványi Ferenc főorvost és Busch Dávid főmérnököt hogy tegyenek javaslatot, hol lehetne elhelyezni a járványkórházat.

* **Pályázat közs. pénztári-ellenőr és végrehajtói állásra.** Berettyó-Ujfalu község előjárósága pályázatot hirdet községi pénztári-ellenőr és közs. végrehajtói állásokra.

* **A Dunkel örökösök pere.** Pár hónappal ezelőtt megemlítettük, hogy a Dunkel-örökösök által id. Dunkel Ferenc, illetve a nagyváradi városi árvaszéke ellen nagyobb összeg erejéig indított perben a nagyváradi kir. törvényszék Kepes Miklós előadása alapján akként ítélte, miszerint 5600 frt erejéig elmarasztalta id. Dunkel Ferencet s ennek vagyontalansága esetén Nagyváradi város árvaszékét. Dus László városi főügyész felebbezése folytán a nagyváradi kir. ítélőtábla elé került a per s a tábla a törvényszék ítéletét helyben hagyta, vagyis az 5600 frtnyi összeget megítélte a Dunkel örökösöknek. Id. Dunkel Ferenc köztes tudomás szerint teljesen vagyontalan s így ha a kir. Curia szintén az örökösök javára döntene, a megítelt összeget Nagyváradi város árvatartalék-alapjának kell megfizetni, fennmaradva természetesen a város joga, hogy az esetleg mulasztó tisztviselővel szemben keresettel éljen. Megjegyzendő, hogy az akkori árvaszéki tisztviselők nagy részben elhaltak, a többi pedig már nincs a város szolgálatában. — Mivel két egybehangzó ítélet lévén, az örökösök biztosítást kérhetnének a város ellen, a tanács elhatározta, hogy az 5600 frt letétbe helyezik, a főügyészt pedig utasítják, miszerint felebbezze meg a tábla ítéletét.

* **Megüresedett egyetemi tanszék.** A budapesti egyetemen a román nyelv és irodalom tanszéke megüresedett. Az állásra, mely 3000 frt fizetés 5 évenként 300 forint pótlék, 1500 frt korpótlék, 800 frt lak-

bér, — illetve rendkívüli tanárnál 2000 frt fizetés, 200 frt 5-öd éves pótlék és 600 frt lakbérrel van egybekötve, a pályázatok f. évi december hó 20-ig nyújtandók be az egyetem bölcsészeti karánál.

* **Pályázat a párisi világkiállítási magyar pavillonra.** A hivatalos tegnapi számban teszi közzé Lukács Béla kormánybiztos a párisi világkiállításra építendő magyar pavillonra a pályázatot. A pályázat föltételei, hogy 3 alaprajzát adja a pályázó az építendő egy emeletes pavillonnak, a mely pavillonnak valamely nevezetes hazai műemlékünk szolgáljon architekturai előképül s az épület ugy külsőleg, mint belsőleg a magyar építészet mai jellegét viselje magán. Első díj: 1000 korona, 2-ik díj 600 korona. Ezenfelül 2, egyenként 200—200 koronás díj van. A pályázat — melynek feltételeit az idézett hivatalos lap, kiemelten közli — ez év december 31-én jár le.

* **Komádi község vadászati jog bérelte.** Manapság már joggal hihetné az ember, hogy az országnak legkisebb s legutolsó községében is ismeri a jegyző a vadászati jogról szóló törvényt annyira, hogy a község vadászterülete bérbeadásánál felvilágosítsa a közs. képviselő testületét, hogy az a törvény korlátai között járjon el. Így is történik ez már csaknem mindenütt, de hogy még mindig van kivétel, hogy még mindig akad oly elmaradott község, hol a vezető a község lakosainak törvényben biztosított jogát nem respektálja, sajnosan bizonyítja a következő eset, melyet beküldöttek nekünk.

E hó 22-én valóban meglepő tényről értesült a komádi község dobszóútján; ugyanis »közhirre tétetik miként a vadászati jog bérbeadására vonatkozó N. N. által beadott ajánlat a képviselő testület által elfogadtván ezen határozat meghirdetettik« — és semmi több. A szóban levő ajánlat 300 frt, a miről azonban az érdeklődők nem szerezhettek tudomást, mert a képviselőtestületi határozatot az előjáróság titokban tartja, sőt annak kiadását a községi bíró megtagadta. Az említett hirdetés meglepő voltára megjegyzendő, hogy a község a bérbeadás mikéntjéről előzőleg sem hírlapi, sem más módoni közleménnyel nem lett értesítve s a bérbeadás nem hogy nyilvános árverésen történt volna, de még a képviselői gyűlésen jelen volt képviselők egy része sem bír tudomással arról, hogy a kiadás elhatározott volt; csak a dobszóvali hirdetésny oszlatta el a kételyt. Az előző évi bér 450 frt volt, a mit a tekintélyes terület most is megér sőt talán többet is ha rendszeresen történik a kiadás; de mert az önkényű eljárás folytán a község nyilvánvaló károsodásnak van kitéve, az extra határozat felebbezés alá kerül.

* **Mikor lesz a dohánybevéltés?** A dohányjövédéki igazgatóság megállapította a folyó évben termelt dohány bevéltási idejét. Bihar-megye két dohánybevéltő hivatalánál: Nagylétán és Erőhályfalván 1898. január 3-tól február hó 28-áig váltják be a dohánytermelőktől az ez évi termelés eredményét.

* **Borzalmas gyilkosság Budapesten.** Tegnap távirati rovatunkban már megemlékeztünk arról a gyilkosságról, a melyet folyó hó 20. és 21-dike közötti éjjel követett el valami ismeretlen tettes. Peitl Karolinának hívják az áldozatot, a ki már régebben dolgozik az egyik fővárosi nyomdában. A 21-ikén reggel zárva találták a nevezett nő lakását s mikor a zárt kinyitották, halva találták az ágyon a nőt. A halottat először dr. Szőke orvos vizsgálta meg, azután dr. Steffel Adolf I. ker. tiszti orvos s mindkét orvos természetes halált konstataált, sőt még a tiszti orvos ugy is állította ki a halott kémiai bizonyítványt is. A halott

nyakán pedig egy kötél volt s a későbbi vizsgálat kiderítette, hogy azzal a kötéllal folytatta meg a tettes áldozatát s kiderült még az is, hogy a gyilkos az öreg védtelen nőt ki is rabolta. A nagyváradai rendőrség tegnap ez ügyben a következő táviratot kapta:

20 és 21-ike közötti éjjelen Budapesten Ir-utczán 14 sz. a. Peitl Karolina nyomdai alkalmazott megfojtatott s tőle elraboltatott egy arany karika gyűrű, egy arany gyűrű, melynek nyílása volt s benne emlék haj van, egy két fedelű női ezüst óra zsinórral, egy ezüst kanalat s 20—30 frt értékű koronákat. A tettes nyomozása kéretik.

A rendőrség a fenti sürgöny alapján a vizsgálatot megindította.

* **A második Varga Klára.** Megirtuk tegnapi számunkban azt a lopást, a melyet a Kunz Gusztáv üzletében követett el Varga Klára. Az asszony mindenképen tagadja bűnösségét s esküdzött a rendőr kapitány előtt, hogy még soha sem volt büntetve. Akasztáson fel rendőrkapitány ur, ha csak egy óráig is bevoltam már zárva. A Varga Klára tagadása azonban mit sem használt, mert tegnap, megérkezett a rendőrséghez a tudósítás, hogy nevezett nő már kilencz évig volt bezárva lopásokért. A tolvaj nő azonban még erre sem vallott semmit sem s társnőjéről megtagad minden felvilágosítást, az értesítésre azt mondja, hogy nem ő az a nő. A tolvaj nőt átkísérték az ügyészséghez.

* **Találmányok.** Egyszerre két magyar ember találmányáról is tudósítanak bennünket. Az egyik, Kühmayer, pozsonyi lakos egy új hangszert talált föl. Az alakja olyforma, mint a zongoré, a hangja pedig egyesíti magában a hegedű, kis bőgő, nagy bőgő és orgona hangjait. Az új instrumentumról a legnagyobb elragadtatással ír egy kiváló szaklap a „The Musical Standard” is. A legérdekesebb a dologban, hogy a föltaláló maga nem is muzsikális ember s hogy az eszmét Gounodtól, a híres zeneszerzőtől kapta egy beszélgetésük alkalmával. — A másik Meszlényi Ferencz, Zalamegyei alsó-rajki gépész aki egy olyan gépet talált fel, mely ugyanannyi gőz mellett, mint a mennyivel az eddigi gőzgépek dolgoztak, kétannyi tüzelőanyagot takarít meg. A gép szerkezete a leg-egyszerűbb.

* **Tolvaj eseléd.** Tegnap Papp László eseléd Vaszi János eseléd társának felfeszítette a perselyét s ellopott onnan öt forintot. A vizsgálat során kiderült, hogy Papp László már három hónapig volt bezárva hasonló bűnökért s így fogva tartották.

* **Tettonért tolvajok.** Két fiatal fiut fogtak el tegnap a rendőrök a nagypiaczon, Veisz Sándort és Bázar Sándort, kik közül az utóbbi már többször volt büntetve lopásért. A két fiut tegnap is lopásért fogták el, a mennyiben egy ószerestől elloptak egy nadrágot a min azután mindjárt tul is adták. A két fiu nevetve vallotta be tettét s azt mondták, hogy szükségük volt ruhára. A két jó firmát egyelőre fogva tartották.

* **Körözött csavargó.** Vincze György napszámos jobban szereti a munkánál a herést s kinötte magát országos csavargónak. A semmittevésből azonban nem lehet megélni, legfeljebb abban az esetben hajókora számu ezresek biztosítják a szükséges bevételt vagyis ha valaki tőkepénzes. Vincze Györgynek azonban hiányzott a tőkepénze s így a lopásból akart megélni. Elemelte ami a keze ügyében került. A nagyváradai kir. törvényszék viselt dolgaiért számolni akar vele s mivel kánforrá vált, országosan körözött. Különös ismertető jele, hogy az álla alatt feltűnő nagy golyva van.

* **Elveszett.** Tegnap délután az Apáczá-utczától a rendőrség elveszett egy arany nyakkendő. A becsületes megtaláló a szerkesztőségben adhatja át illő jutalom ellenében.

* **Azon t. hölgyek,** kik meglepő olesó, de mégis szép és jó selyem, mosó- és gyapjuszöveteket, — melyek karácsonyi ajándéku is

igen alkalmasok — óhajtanak vásárolni: kérik **Weiner Mátyás** divatruházának (Budapest, Andrassy-ut 3.) különösen ezen célra összeállított *mintagyűjteményét, melyet ingyen és bérmentve küld meg.*

A doktorok panasza.

Molière óta meggyökeresedett szokássá vált, hogy mindenki az orvosokra panaszodik, de megüti is őket — szóval — a hol éri.

Az orvosok ellenben Molière előtt és óta kutyába sem vették soha a publikumot; a dühöngő, panaszkodó, sopánkodó és fogvicsorgató publikumot.

Nyuzták, metélték, itatták, etették és míg a páciensek vérkönyeket sirtak, ők vigan dudáltak, mint a portugálok és mindegy volt nekik: tél-e, vagy nyár volt.

Am az idő fordult.

Fordult és meghozta a várva-várt fordulatot.

Most a publikum dudál vigan, ellenben az orvosok szomoruan.

Sok az orvos és napról-napra kevesebb lesz a beteg.

Micsoda pazarul hangzik ez? Ugy-e?

De hát nem csupán Európában állt be ez az örvendetes fordulat; hanem Amerikában is.

Phelps dr. egy kiváló new-yorki orvos panaszodik éppen erről.

Dühösen keresi az okokat, — miért van oly kevés beteg?

Aztán szomoruan sorolja fel, hogy éppen azok a betegségek — a sarlah, himlő, veszettség, epidemia, s különösen a gyermekbetegségek — a melyek legtöbbet hoztak a doktor konyhájára, valósággal kiveszőben vannak.

Mindezen bajoknak megvan már a széruma, mindenki tudja már, hogy mi módon lehet elejét venni a nyavalyáknak és miként lehet azokat helyhez kötni.

És a legvégén lemondással konstatálja, hogy orvos annyi van, de annyi, hogy 20-ad része is sok.

Mekkora lenne az én örömem, ha ez tényleg úgy lenne!

Ha csakugyan előállna az az állapot, hogy a gyengélkedő emberiség belátná, hogy az egészség meg a betegség tulajdonképpen relativ fogalmak, s hogy nincs az a nyavalya, a mit egy hiszékeny emberbe bele ne lehetne disputálni, legyen bár a legegészségesebb, s viszont egészség sincs, mert mindenkinek van valami baja, éppen azért mivel gyarló ember. — De állj!

Egyről megfeledeztem.

Am elpusztul minden régi nyavalya, hire sem marad egynek sem.

De azért ne örülj ő emberiség és ne busulj gyógyszer-kar!

Hát a képzelődés elpusztul, hát a rigolyák kivesznek valaha?

Soha!

Avagy hol van az a piros pozsgás hentesné ma, a ki nem szenved migrénben, avagy tagbaszakadt suszterlegény, a ki nem ideges?

Ne panaszkodjatok, orvosok, ne panaszkodjatok.

Mert mikor majd kihül a föld, mikor már csak két élő lény lesz ezen a jéggolyón, az utolsó férfi és utolsó asszony, — még akkor is így fog sóhajtani az asszony:

— Ah! megöl ez a szörnyü migrén!

S így fog dühöngeni a férfi:

— Hagyd el már! Idegessé teszed az embert örökös migrénnel.

És orvosság után lát mindegyikük.

A férfi megy a — klubbjába, — az asszony pedig a — divatárusnőhöz, — mert már akkor nem lesz orvos a földön, a ki tengeri fürdőt preskribáljon neki.

Buksy.

TANÜGY.

Második javító és pótló érettségi vizsgálatok. A nagyváradai kath. főgymnasiumban a második javító és pótló érettségi vizsgálatok írásbeli részét f. évi december 9., 10., 11. és 13-ik napjain, a szóbelit pedig december 15-én fogjuk megtartani. Nagyváradon, 1897. november 24-én. Az igazgatóság.

Igazságszolgáltatás.

Ítélet hirdetések. Tegnap több felső bírói ítéletet hirdetett ki a törvényszék.

Kogyilla Tógyer, Aburdón Mitru, Tógyer és Péter, id. és ifj. Kogyilla János bűnügyében akik tudvalevőleg a mult évben többszörös lopást követtek el, a büntetéseket a kir. tábla leszállította még pedig az elsőnek büntetését nyolcz hónapi fogházzól három hónapra, a többiek büntetését egy óról nyolcz-nyolcz napi fogházra szállította le.

Csucs Pável híres betörő büntetését pedig a kir. Curia hat óról három óra szállította le.

A nagyváradai kir. tábla elintézett ügyei.

Előadó: *Pojnár Dénes.*

2737. Horhat Josziv becsületsértés stb. — részben megváltoztatva.

2956. Achun János súlyos testi sértés — fölöldva.

2958. Hercz Juon súlyos testi sértés — részben megváltoztatva.

2970. Rafító Mihály lopás — helyben hagyva.

3034. Balázs József s. t. köcsend elleni — helyben hagyva.

Előadó: *Dr. Gedeon László.*

3119. Ruzs Petruné Zurkonye s. t. lopás — helyben hagyva.

3120. Ifj. Banman András hamis eskü — helyben hagyva.

8123. Hudik Mihály sikkasztás — fölöldva.

3124. Keversán Szeva s. t. magánlak sértés — fölöldva.

3125. Jakos Lajos köcsend elleni kh. — megváltoztatva.

3608. Serb Krecsun s. t. súlyos testi sértés — részben megváltoztatva.

Előadó: *Molnár Géza.*

3368. Kiss György sikkasztás — helyben hagyva.

3550. Fekete Demeter becsületsértés — rendelet.

3602. Veres Imre könnyü testi sértés — visszautasítva.

3645. Galkocs József s. t. lopás — részben megváltoztatva.

3660. Szuranecz Imréné s. t. orgazdaság — részben megváltoztatva.

3651. Horváth András tűzvész okozás — helyben hagyva.

3652. Gomos János súlyos testi sértés — helyben hagyva.

3672. Kormány Jánosné becsületsértés — visszautasítva.

3672. Petaucz Juon lopás — részben megváltoztatva.

Előadó: *Dr. Járosy Károly.*

2144. Mille Zsuzsánna — Mille Julianna — helyben hagyva.

2171. Özv. Szabó Tógyerné — Kofer Péter — helyben hagyva.

2362. Lukács Péter — Kovács Lajos — helyben hagyva.

2390. Kaus Simon — Kaus Anna — megváltoztatva.

2383. Kuthy Károly és neje — Várnay Béla helyben hagyva.

2393. Schwarcz Jakab — Dikker Márton — fölöldva.

REGÉNY-CSARNOK.

KARMELA.

(Ford.: Gusztáv.)

Alig két lépéssel odább egy szép sugártermetű leány állott köszönő katoná módjára, élettelen sötét barna szemével a tisztre tekintve. Nem éppen szegényesen, de nem is nagy gondal volt felöltözve; holló fűrtjei borzosan lógtak arczára, ajka körül semmitmondó mosoly játszadozott.

— Mit akarsz? — kérde Gábriel félig bámulva, félig kíváncsian.

A lány nem felelt, hanem nevetett s megmaradt előbbi állásába. Gábriel vállat vont s tovább indult. Alig tíz lépésnyire újra érinté valaki s mikor hátra fordult, ismét a lány állott előtte kezét homlokához emelve, mint a katoná s nem mozdult. Nehány ember látva a jelenetet, nevetve ment tovább utjára.

— Mit kívánsz tőlem? — kérde a fiatal tiszt sűrgetve.

A lány feléje nyújtá karjait s ugyan olyan érzéketlen nevetéssel mondá:

— Téged!

— Szegény bolond — gondolta Gábriel s zsebébe nyult, hogy pénzt adjon a lánynak. Nagy csodálkozására azonban a lány nem nyult érte, hanem keresztbe fonta karjait, mintha védelmezni akarná magát a neki alamizsnát nyújtó kéztől.

— Téged kívánlak — szólt kissé hevesebben, mint előbb.

Majd toporzékolni kezdett, haját czibálta mind a két kezével, egyhangú sirást hallatott, mint a gyermekek, mikor »sirósdít« játszanak.

Időközben több több ember gyűlt oda s mulattak a dolgon. Gábriel azonban épen nem volt jó kedvében, nem tudva mit tegyen, majd a lányra, majd a tömegre nézett a nélkül, hogy egy szót szólt volna, aztán utjára indult. A piacon akadálytalanul átment, midőn azonban arra az utcára ért, mely a tengerpartra vezet, könnyed lépteket hallott maga mögött, mintha valaki futott volna utána s még mielőtt hátra fordult volna, fülébe e szavakat sugta valaki:

— Én édesem!

Bizonyos borzadály futott rajta végig, meggyorsítá lépteit. Azonban csak mindég hallotta a szavakat: Kedvesem, édesem!

— Menj dolgodra, hagyj békében! — kiáltott végre izgatottan s gyorsan követője felé fordult, ki a kiáltásra egy pár lépést tett hátra fele.

— Menj, hagyj békén! Értetted?!

A lány arca zavart árult el, karjait kiterjesztette, mintha Gábriel bátortalanságát akarná eloszlatni és csendesen így szólt:

— Ne haragudjál tiszt or!

— Elmenj, azt mondom! Menj vagy bezáratlak!

E szavaknál a katonákra mutatott, kik a közelben állottak. Végre a lány lassan eltávozott, hátra felé lépkedett, szeméit folyton a fiatal tisztre függesztette. Ajkai azonban folyton mozogtak s mindég hangoztatták:

— Kincsem! Édesem!

Gábriel akadály nélkül folytatta utját s nehányszor magában félhangosan a következőket mondta:

— Mily kár! Ilyen édes teremtés! Kár érte! Nagyon!

És valóban kedves s olyan csodaszép volt az a szegény teremtés, a kit olyan durván elűzött magától. Mintaképe a tűzről pattant Szicíliai nőknek, kiknek szépsége első tekintetre lebilincsel, ha fekete gyémánt szemük pillantása lelkedbe mélyed. Mily nyílt, mily szép az a homlok a fénylő fekete haj alatt, mily beszédes a szemük selyem pilláival, hát még ama teljes korall ajkak! Mindezeket észrevette Gábriel menekülés közben s a szépség varázsa mélyen szívébe vésődött; fülében folyton zugott csengett valami, az ő hangja és mindég előtte lebegett kifejeztelen szerető arca, tágra nyitott szemével, melyek oly mérhetetlen tengernek látszóttak és ah! — oly szellem, — lélek nélkül néztek rá.

(Folyt. kövi)

TAVIRATOK.

Véres verekedés a Reichsrathban.

Bécs, november 24. (Saját tud. táv.) Párját ritkító ocsmányság történt a Reichsrath mai ülésén. Oly szégyenteljes verekedés, amire eddig sehol példa nem volt. A botrányos skandalum lefolyása a következő: Ábrahámovitz elnök $\frac{3}{4}$ 12 órakor megnyitja az ülést. Mindjárt a gyűlés kezdetekor beadott Dick képviselő egy indítványt a nyelv-rendeleték tárgyában; indítványozza, hogy egyenlő petíciók felett egyszerre szavazzanak. A baloldalon erre irtóztatós zaj tör ki, mely órákon át tart. Mindegyre más és más kér szót, de az elnök azt megtagadja. Az ellenzékiek követelik, hogy a provizoriumot vegyék le napirendről.

Délután fél négy óra körül Schönerer képviselő az elnöki dobogóra ugrik s ezen kiáltással: Ön nem fog engem szó és jogomtól megfosztani! kiragadja az elnök kezéből a csengőt és a terem közepére hajítja. A terem szolgál erre Schönerer-re vetik magukat. Wolff Schönerer segélyére siet. Az ifju csehek tömegesen felrohannak az elnöki emelvényre, hol ádáz dulakodás folyik. A házat iszonyu izgalom fogja el. Miniszterek, képviselők felugrának helyeikről. Az ifju csehek Wolffot a földre teperik, szemüvegét összetörök s arczát ezzel összehasogatják. Ábrahámovitz nagy nehezen kiszabadul a dulakodásból és futva menekül, a miniszterek utána. Ellenzékiek harsogó hahotával kísérik őket. Egy órai szünet. Ábrahámovitz új csengőjével jelenik meg. Alig jelenti azonban, hogy új csengőt hozatott, Wolff hátulról megrohanja, kikapja kezéből a csengőt, ezzel a kiáltással: A csengő a miénk! Elnök kiabál: Szolgák! hozzatok harmadik csengőt! Az elnöki emelvényen tolongás. Wolff nem tágit. Khyttel, Steiner és mások botokkal rohannak rá. Schönerer a miniszteri padokban bottal verekedik. Polacsek kiragadja Wolff kezéből a csengőt és arczába vág vele. Wolff arczából vér csurog. Elnök újra felfüggeszti az ülést. Majd ismét megnyitván, rimázkodva kéri a képviselőket, hogy ne verekedjenek.

Hasztalan két helyen is dulakodnak Adelhoffer az elnöki emelvényen toron ragadja Wolff -ot. — Vetter gróf vizet önt közéjük. A vadlárnában hirtelen éles jaj kiáltás hangzik Pferschet jobb oldali képviselő kést ránt elő. Oly hirtelen történt az, hogy míg a körülállók sem tudják bizonyosan, ki volt-e nyitva, vagy sem. Két sebesülés történt. Jobboldaliak tagadják ezt, de tény, hogy Gessmann antisemita képviselő szurás folytán sebet kapott. Egyik jegyző az elnöki pódium előtti asztal körül dulakodókat hajukkal fogva rángatja szét. A karzat beleüvölt a rémes verekedésbe. Végre az elnök berekeszti az ülést; s az ülés alatt már megérkezett rendőrség megkezdte a vizsgálatot. Hiir szerint Pferschet, Schönerert és Wolffot letartóztatják. A mai ülés sebesültjei: Ghon véresre verve; Wolff-on és Schönerer-en fojtogatások és véres ütleg-nyomok; Gessmann keze összevagdálva, — Wichodil Hrabecz gyomron rugta. Konstatálták, hogy Pfersché kése nyitva volt.

Állami oláh iskolák felállítására.

Budapest, nov. 24. (Saját tud. táv.) Az aradmegyei és kolozsmegyei oláh

faluk tömegesen kérték Wlassics kultusz-minisztert az állami iskolák felállítására, illetve felekezeti és községi iskolák államosítására. A miniszter megígérte az államosítást, mely száztízezer frtba kerülne; fentartásuk pedig négyszáznegyvenezer frtba. (Az 1898-iki budgetbe azonban erre csak százhetvenezer frt van preliminálva, de Wlassics reméli, hogy a parlament lehetővé teszi az összes községek teljesítését.) Számos oláh paraszt telket is ajánlott iskolára.

A bécsi képviselőház ülése.

Bécs, november 24. (Saját tud. táv.) Az elnök háromnegyed 12-kor megnyitja az ülést. Gross dr. számos változtatást indítványoz a gyorsírói jegyzőkönyvben; nevezetesen, hogy az elnök félbeszakította az ülést, noha nem volt lárma és így megsértette a házszabályokat, valamint, hogy az elnök által indítványozott és a ház által elfogadott napirend törvénysértést alkot. Névszerinti szavazást kér.

Elnök kijelenti, hogy Gross dr. e kívánságának, hogy e megjegyzéseket a hivatalos jegyzőkönyvbe vegye fel, nem tehet eleget. Az ülés félbeszakítására vonatkozólag precedens esetekre hivatkozik, nevezetesen Richbauer volt elnökre, aki határozottan kijelentette, hogy az elnöknek joga van az ülést megnyitni, félbeszakítani és bezárni. (Ellenmondás a baloldalon.) Így vélekedtek más elnökök is. Ez az irányadó reá nézve. A mi a napirend megállapítása által történt állítólagos törvénysértést illeti, ha ez tény, akkor már az inségjavaslatoknak a miniszterek vád alá helyezéséről szóló indítványok előtt való tárgyalása is törvénysértés. (Élénk ellentmondás a baloldalon.) Nem áll a házszabályokban, hogy mikor kell tárgyalni a miniszterek vád alá helyezéséről szóló indítványokat. (Megújuló ellenmondás a baloldalon.) A baloldal maga hiúsította meg vád alá helyezési indítványainak tárgyalását, amidőn 84 névszerinti szavazást idézett elő. (Nagy lárma és ellenmondás a baloldalon.)

Gross dr. indítványát a névszerinti szavazásról kellőleg támogatják és előbb a titkos szavazás kérdésében szavaznak.

Elnök tudatja, hogy Fuchs dr. alelnök akadályoztatás miatt nem jelenhet meg a mai ülésen.

Vilmos német császár Altonában

Budapest, nov. 24. (Saját tud. táv.) Vilmos császár ma délután 2 órakor Altonába érkezett. A pályaudvaron Walderssee gróf tábornagy fogadta. A császár Walderssee grófnál költötte el a reggelit, amelyhez mintegy harminczan voltak hivatalosak. A császár a 4 óras vonattal utazott el.

Walsin-Esterházy letartóztatása.

Budapest, nov. 24. (Saj. tud. táv.) Berlinből távirják, hogy Pániban Walsin-Esterházyt holnap, vagy holnapután valószínűleg letartóztatják.

Budapest, nov. 24. (Saját tud. távirata.) Esterházy Móricz Miklós gróf kijelenté, hogy Walsin-Esterházy egy kivándorlott ág; morgánatikus házasságból származott és ők sohase ismerték el rokonnak.

Szenzációs magyar-ellenes tüntetés.

Budapest, nov. 24. (Saját tud. táv.) Bukarestben Pandofi márkit várták felolvasásra, de táviratot küldött, hogy Orsován egy magyar biztos visszatartotta. Ez a hír aztán óriási izgalmat keltett az oláhok között. Falragaszokon tudatták az »ujabbi magyar erőszakoskodást.« Hir szerint Pandofi utlevele nem volt rendben és ezért tartották vissza. Bukarestben nagy tiltakozó gyűlés lesz ebből kifolyólag.

Miniszter-válság Sant-Jagóban.

Budapest, nov. 24. (Saját tud. táv.) A »Times«-nek Sant-Jagóból 22-éről kelt jelentése szerint a közmunka miniszter visszalépése kabinetválságot idézett elő. Valószínűleg koalíciós miniszterium fog létrejönni, amelynek tagjai konzervatívek. Balmaceda és Errazuras hiveiből fognak állni. Ugyane lap jelenti Bagából, (Beludisztán), hogy hétfőn Westmacoth dandárának hadműveletei alkalmával egy angol tiszt elesett, egy pedig megsebesült.

Zavarok Albániában.

Budapest, nov. 24. (Saj. tud. táv.) Konstantinápolyban tegnap este egy korvett kapitányból, egy albán palota-tisztból és más hivatalnokokból álló bizottság azzal a megbizással indult Ipekbe, hogy az albán törzseket lecsendesítik és 9 helyi hatóságok visszatérését lehetővé teszik. A flotta-terveket kidolgozó bizottság Aarifi-pasa altengernagy elnöklete alatt az új hajók építését a Yildiz-palotából jövő utasításra német hajógyárakra bizta, míg az átalakításokat konstantinápolyi telepeken fogják végezni. Négy új pánczélos hajót fognak építeni. A végleges döntést e kérdésben Oroszország legutóbbi követelése és az uralkodó pénzzavar miatt tavaszig elhalasztották. A német hajógyárak képviselői elutaztak innen.

KÖZGAZDASÁG.

Terjed a fillokszera. A hivatalos tegnapi száma közli, hogy Torontálmegye Beodra, Araes, Német-Elémér, Lukácsfalva, Dinyás, Csernya és Perjámos községeiben a fillokszerát oly nagy mértékben találták elterjedve, hogy nevezett községeket a földmiveltésügyi miniszter zár alá helyezte.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1897. novemb. hó 23-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Tiszta buza: Ó 11.90. Uj 11.60. Kétsz. buza 8.10—8.40. Rozs 7.70—8.—. Arpa 5.30—5.40. Zab 5.50—5.60. Tengeri: Ó 5.50. Uj 5.30. Borsó 13.—. Lencse 15.—. Bab 7.20. Köleskása 12.50. Burgonya 2.90. 100 kiló lángliszt 19.40, zsemlyeliszt 19.20, fehérkenyér liszt 18.80, barnakenyér liszt 18.—, széna fuvarral 1.60, szalma 0.70 Szalona 62.—, 6 kiló zsup-szalma —08, 150 dkgr. alom-szalma —03. 1 köbm. bikkfa 3.25, tölgyfa 3.10, eserfa 3.45. 100 kiló marbahus 48.—. Öntött gyertya 46.—. Lámpaolaj 46.—. 1 liter ó-bor —50. Uj-bor —40. Pálinka —34. Szilva pálinka —75. Szesz —95. 1 mm. kőszó 10.70, nyers fagyú 24.—, olvaszt. fagyú 33.—, szappan 24.—, birka gyapju —, magyar gyapju —. Egy hektoliter ó-bor 33.—, uj bor 22.—, mész 1.10, kemény faszén 1.80, puha faszén 1.60, kendermag 7.80, köles 5.80, repce —, dió 16.—, mogoró —, aszu szilva 18.—. Egy kilogramm savanyú káposzta

14, szalonna 62, sertéshus 56, juh-hus 32, veres hagyma 8, fog-hagyma 22, bors 1.—, paprika 1.10, barnakenyér 15. Egy liter kőolaj 18, 1 mm. bükköny —, 1 mm. luczernamag —, 1 mm. lóhere —, 1 mm. burgondi —.

Forgalmi kimutatás 1897. évi november 23-ról: Tiszta buza körülbelül 400 hltr, kétszeres buza 70 hltr, rozs 500 hltr, árpa 150 hltr, zab 150 hltr, tengeri 800 hltr, burgonya 600 hltr. Lábás jószágok: Hizott sertés mintegy 80 drb, félhizott 140, sovány 320, süldő 600, malacz 1000, hizott marha 7, jármás ökör 300, fejős tehén 212, borju 206, bivaly 7, juh és kecske 400, ló 276.

Marha ártáblázat 1897. november 23-ról: Egy pár első rendű jármás ökör 280—320, egy pár másodrendű jármás ökör 210—265, egy pár harmadrendű jármás ökör 125—190, 1 pár fejős tehén 86—185. 1 drb. vágó ökör 250 kgr. 64—83, 1 drb vágó tehén 150 kgr. 43—68, 1 drb. veres borju 10—17, 1 drb. fél éves borju 17—23, 1 drb, egy éves borju 25—33, két éves borju 32—56, 1 pár hizott sertés 48—80, 1 pár fél éves 20—26 1 pár egy éves sertés 33—45, 1 pár két éves sertés 52—72, egy drb. jó igás ló 58—85. 1 pár ökörbőr 15—21, egy pár tehénbőr 11—16 1 pár borjubőr 5—7, 1 pár lóbor, 6—10.

TÓZSDE.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Gabonatözsde.

Készáru buzában az irányzat szilárd volt és 15.000 mm. forgalom mellett árak változatlanul jegyeztetnek.

Határidők.

Budapest, nov. 24.

Buza őszre	— — — — —	12.08
Buza tavaszra	— — — — —	5.52
Tengeri	— — — — —	4.93
novemberre	— — — — —	8.80
Rozs őszre	— — — — —	6.49
Zab őszre	— — — — —	—

Értéktözsde.

Az irányzat csendes. Budapest, nov. 24.

Osztrák hitel	— — — — —	354.90
Magyar hitel	— — — — —	387.75
Allamvasut	— — — — —	335.80
Déli vasut	— — — — —	79.50
Rimamurányi	— — — — —	250.—
Magyar jelzálog	— — — — —	280.—
Magyar leszámítoló	— — — — —	252.—
Villamos vasut	— — — — —	284.50
Salgótarjáni	— — — — —	615.—
Iparbank	— — — — —	101.50
Budapest közuti	— — — — —	380.50
Kereskedelmi bank	— — — — —	144.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti és értéktözsden 1897. november 24-én.

Magyar aranyjárdék 5%	— — — — —	122.10
Magyar koronajárdék	— — — — —	100.—
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2%	— — — — —	121.—
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	— — — — —	100.75

Magyar keleti vasúti Államkötvény 1876-ból	— — — — —	120.50
Mag ar földtehermentesítési kötvény 4%	— — — — —	98.—
Italmé és jog megváltási kötvény	— — — — —	101.—
Horvát-szláv földtehermentesítési kötvény	— — — — —	98.—
Magyar nyerevény sorsjegy-kölcsön	— — — — —	152.50
Tízszázalékos és szegedi sorsjegy kölcsön	— — — — —	139.—
Osztrák járadék papírban	— — — — —	102.25
Oztrák járadék ezüstben	— — — — —	102.25
Osztrák járadék aranyban	— — — — —	123.—
Oztrák korona járadék	— — — — —	102.—
Oztrák államsorsjegyek	— — — — —	143.25
1860. osztrák államsorsjegyek	— — — — —	345.—
Osztrák magyar bankrészvény	— — — — —	387.—
Magyar hitelbank részvény	— — — — —	955.—
Osztrák hitelintézet részvény	— — — — —	336.25
Páris vista	— — — — —	953.—
20 márkás arany	— — — — —	58.85
Német birodalmi márka	— — — — —	119.85%
London vista	— — — — —	47.60
Páris vista	— — — — —	11.77
20 márkás arany	— — — — —	—

SZERKESZTŐI POSTA.

P. L. Helyben. Kénytelenek vagyunk ismételni a multkor ugyanezen helyen adott választ: Adventben és Nagybjóltben tartandó táncmulatságokról szóló közleményeknek nem adhatunk helyet lapunk hasábjain.

A szerkesztőért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

308/97. rh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi hogy a m.-csékei kir. bíróság 1897 évi 2070/2094/97 P. sz. végzésével B o d a n s z k y Lipót felperes részére Kutny Gyula és özv. Prepeliczai Károlyné alperesek ellen 30 frt és 180 frt s jár. erejéig elrendelt végrehajtás folytán nevezett alperesektől lefoglalt s 700 frtra becsült ingóságokra a m.-csékei kir. járásbíróóság 3527/1897 P. sz. kiküldő végzése folytán az árverés elrendelvényén, annak helyszínén vagyis Spimson leendő megtartására határidőül **1897 évi Deczember hó 6-ik napján délelőtt 11 órája** tüzetek ki, a mikor a bíróság lefoglalt 2 asztag zab, 2 kazal buza, 1 asztag buza és szalma s egyéb különféle ingóságok az 1881. 60. t. cz. 107, és 108. §-ai szerint a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is fognak adatni.

Felhivatnak egyuttal mindazok, akik a lefoglalt tárgyakra oly elsőbbséggel bírnak, mely az ezen ügybeni végrehajtási iratokból ki nem tűnik, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval vagy írásba alól irt végrehajtónál az 1881. 60. t. cz. 111. §-a értelmében a különbeni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt M.-Cséken 1897 évi november hó 15-én.

Balogh Ágoston.
kir. bir. végrehajtó

355 1—1

COAKS,

tartós fűtésre legalkalmasabb és legjutányosabb tüzelő anyag,

Meidinger és egyéb töltőkályhák fűtésére legjobb a **gáz-coaks** mert a súlyosabb és ezáltal drágább mile coaks (Meiler Coaks) sokkal nehezebben gyul meg.

A coaks ára nálunk **2 frt** métermázsánként. Ha 250 kilós részletekben rendeltetik meg a coaks, akkor **métermázsánként 14 kr. fuvardíjért hához szállítjuk** a város belterületén.

Gázfogyasztóinknak kedvezményt nyújtunk e **coaks** vásárlásánál, a mennyiben, ha egyszerre legalább **250 kilót rendelnek meg, akkor nekik fuvarbért nem számítunk.**

Nagyvárad, 1897. novemberben.

Nagyvárad légszeszgyár:
Az igazgatóság.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1897. évi október 1-től.

Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.						Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.						Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.					
	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	T. v.
Kolozsvár ind.	11 01	5 23	7 00	6 13	—	Budapest ind.	9 15	2 55	5 45	8 30	—	P.-Ladány ind.	4 08	1 31	6 00	2 40	6 12
B.-Hunyad >	12 20	6 40	8 37	7 54	—	Nagykátá >	10 20	3 25	7 54	10 16	—	Debreczen >	5 23	3 05	6 59	4 07	7 40
Csucsá >	12 52	7 09	9 19	8 32	4 49	Szolnok >	11 19	4 23	9 27	11 31	—	Érmihályfalva érk.	6 37	4 06	7 44	5 09	9 23
Bucsa >	—	—	9 33	8 51	5 13	P.-Ladány >	12 55	5 55	11 53	2 00	5 00	Érmihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.					
Brátka >	—	—	9 50	9 10	5 38	Báránd >	—	—	12 07	2 12	5 17	Érmihályfalva ind.					
Rév >	1 34	7 47	10 08	9 30	6 13	Sáp >	† 1 17	† 6 15	12 24	2 27	5 38	Debreczen ind.					
Élesd >	† 1 48	† 7 59	10 25	9 48	6 42	B.-Ujfalu >	1 33	6 30	12 46	2 47	6 04	P.-Ladány érk.					
Mező-Telegd >	2 01	8 11	10 42	10 07	7 10	M.-Peterd >	—	—	1 00	3 00	6 21	Vértés ind.					
F.-Vásárhely >	—	—	11 01	10 27	7 38	M.-Keresztes >	—	—	1 14	3 12	6 37	Nagy-Léta ind.					
Várad-Velenceze >	2 25	8 32	11 10	10 37	7 51	Bors >	—	—	1 28	3 25	6 56	Vértés Nagy-Léta ind.					
Nagyvárad érk.	2 31	8 38	11 17	10 44	8 —	Püspöki >	—	—	1 36	3 32	7 08	V. v. V. v.					
Nagyvárad ind.	2 38	8 43	11 32	11 04	2 22	Nagyvárad érk.	2 11	7 07	1 48	3 42	7 22	V. v. V. v.					
Püspöki >	—	—	8 51	11 42	2 37	Nagyvárad ind.	2 18	7 14	2 06	3 58	1 22	V. v. V. v.					
Bors >	—	—	11 50	11 22	2 48	V.-Velenceze >	2 25	—	2 30	4 05	1 31	V. v. V. v.					
M.-Keresztes >	—	—	12 03	11 37	3 20	F.-Vásárhely >	—	—	2 41	4 16	1 46	V. v. V. v.					
Mező-Peterd >	—	—	12 15	11 50	3 38	M.-Telegd >	2 50	7 43	3 03	4 38	2 19	V. v. V. v.					
B.-Ujfalu >	3 18	9 22	12 29	12 05	4 16	Élesd >	† 3 04	† 7 56	3 21	4 56	2 50	V. v. V. v.					
Sáp >	† 3 38	† 9 36	12 47	12 25	4 49	Rév >	3 26	8 18	3 45	5 20	3 32	V. v. V. v.					
Báránd >	—	—	1 01	12 41	5 13	Brátka >	—	—	4 06	5 43	4 08	V. v. V. v.					
P.-Ladány >	4 03	10 03	1 34	1 19	5 50	Bucsa >	—	—	4 27	6 04	4 36	V. v. V. v.					
Szolnok >	5 39	11 44	3 35	3 37	—	Csucsá >	4 16	9 6	4 53	6 31	5 03	V. v. V. v.					
Nagy-Káta >	6 34	12 41	4 45	5 07	—	B.-Hunyad >	4 52	9 37	5 32	7 16	—	V. v. V. v.					
Budapest érk.	7 50	1 50	6 20	7 10	—	Kolozsvár érk.	5 55	10 37	6 59	8 33	—	V. v. V. v.					

Nagyvárad—Szeged.				Szeged—Nagyvárad.				Nagyvárad—Arad.				Arad—Nagyvárad.			
	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad ind.	10 20	4 25	7 30	Szeged ind.	3 45	10 25	6 40	Nagyvárad ind.	10 20	4 25	7 30	Arad ind.	5 10	11 20	9 35
Osi >	10 30	4 36	7 44	H.-M.-Vásárhely >	4 44	11 05	7 57	Ósi >	10 30	4 36	7 44	Kurtics >	5 39	11 49	10 07
Less >	10 48	4 56	8 06	Oroszháza >	5 39	11 54	9 38	Less >	10 48	4 56	8 06	Kétegyháza >	6 14	12 28	10 54
Cséffa >	11 03	5 12	8 29	Csaba >	7 00	2 33	4 50	Cséffa >	11 03	5 12	8 29	Békés-Csaba >	6 47	1 19	11 39
Szalonta >	11 26	5 37	9 08	Gyula >	7 27	3 05	5 26	Szalonta >	11 26	5 37	9 08	Gyula >	7 27	3 05	5 26
Kötegyán >	11 46	† 5 57	9 37	Sarkad >	7 47	3 27	5 56	Kötegyán >	11 46	† 5 57	9 37	Sarkad >	7 47	3 27	5 56
Sarkad >	11 57	6 09	9 51	Kötegyán >	† 7 56	3 39	6 09	Sarkad >	11 57	6 09	9 51	Kötegyán >	† 7 56	3 39	6 09
Gyula >	12 21	6 34	10 21	Szalonta >	8 23	4 10	6 47	Gyula >	12 21	6 34	10 21	Szalonta >	8 28	4 10	6 47
Csaba >	2 10	7 22	4 42	Cséffa >	8 42	4 34	7 18	Csaba >	2 23	7 17	4 32	Cséffa >	8 42	4 34	7 18
Oroszháza >	3 10	8 32	5 48	Less >	9 04	5 00	7 51	Oroszháza >	3 10	8 32	5 48	Less >	9 04	5 00	7 51
H.-M.-Vásárhely >	4 00	9 26	7 00	Ósi >	9 21	5 19	8 16	H.-M.-Vásárhely >	4 00	9 26	7 00	Ósi >	9 21	5 19	8 16
Szeged érk.	4 35	10 20	7 55	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31	Szeged érk.	4 35	10 20	7 55	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31

Nagyvárad—Belényes—Vaskóh.				Vaskóh—Belényes—Nagyvárad				Nagyvárad—Gyoma				Gyoma—Nagyvárad.			
	V. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Th. v. sz. sz.	V. v.		V. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.	
Nagyvárad ind.	3 50	2 40	—	Vaskóh ind.	4 30	2 30	—	Nagyvárad ind.	5 50	2 37	—	Gyoma ind.	3 40	2 40	
V. Velenceze >	4 05	2 51	—	Lunka-Rézbánya >	† 4 42	† 2 43	—	Ósi >	6 09	2 51	—	Déva-Ványa >	4 37	3 40	
Félix-Fürdő >	4 32	3 13	—	Szudrics >	5 09	3 12	—	Uj-Palota >	6 24	3 05	—	Körös-Ladány >	5 13	4 23	
Kardó >	4 50	3 27	—	Belényes >	5 37	3 52	—	Gyires >	6 41	3 17	—	Szeghalom >	5 40	4 55	
Magyar-Gyepes >	5 50	4 17	—	Sonkolyos >	† 5 58	† 4 15	—	Körös-szeg >	7 02	3 36	—	Véztő >	6 12	5 36	
Tasádfő >	6 07	4 31	—	Belényes-Ujlak >	6 10	† 4 27	—	Szakál >	7 39	4 05	—	Kót >	6 38	6 08	
Drág-Cséke >	6 30	4 45	—	Borz >	† 6 19	† 4 37	—	Nagy-tóti >	7 55	4 21	—	Iráz >	6 52	6 28	
Magyar-Cséke >	6 50	† 5 —	—	Sólyom >	6 35	4 58	—	Komádi >	8 25	4 32	—	Nagy-tóti >	7 10	7 02	
Dusesd >	† 7 05	† 5 12	—	Gyanta >	6 56	† 5 19	—	Iráz >	8 42	4 49	—	Nagy-tóti >	7 22	7 14	
Szombatság-Rogoz >	7 46	5 47	—	Hollód >	7 10	5 34	—	Kót >	9 19	5 14	—	Szakál >	7 48	7 49	
Hollód >	7 58	5 58	—	Szombatság-Rogoz >	7 31	6 03	—	Véztő >	9 44	5 32	—	Körös-szeg >	8 11	8 13	
Gyanta >	8 12	6 11	—	Dusesd >	† 7 55	† 6 34	—	Szeghalom >	10 34	6 13	—	Gyires >	8 33	8 38	
Sólyom >	8 38	6 36	—	Magyar-Cséke >	† 8 07	† 6 49	—	Körös-Ladány >	11 —	6 31	—	Uj-Palota >	8 47	8 53	
Borz >	† 8 53	† 6 50	—	Drág-Cséke >	8 26	7 17	—	Déva-Ványa >	12 03	7 21	—	Ósi >	9 03	9 13	
Belényes-Ujlak >	9 05	7 01	—	Tasádfő >	8 40	† 7 33	—	Gyoma érk.	12 45	8 06	—	Nagyvárad érk.	9 20	9 32	
Sonkolyos >	† 9 18	† 7 13	—	Magyar-Gyepes >	8 54	7 50	—	Nagyvárad—Érmihályfalva				Érmihályfalva—Nagyvárad.			
Belényes >	10 04	7 47	—	Kardó >	9 27	† 8 31	—	Nagyvárad ind.	6 50	5 45	—	Érmihályfalva ind.	5 05	5 25	
Szudrics >	10 27	8 09	—	Félix-Fürdő >	9 40	† 8 45	—	B.-Püspöki >	7 17	6 02	—	Érselind >	5 37	6 06	
Lunka-Rézbánya >	10 56	† 8 21	—	V.-Velenceze >	10 01	9 09	—	Bihar >	7 46	6 25	—	Székelyhid >	6 14	6 51	
Vaskóh érk.	11 12	8 49	—	Nagyvárad érk.	10 11	9 19	—	Paptamási >	8 18	6 53	—	Nagykágya >	6 27	7 05	
Székelyhid—Margitta				Margitta—Székelyhid				Nagyvárad—Érmihályfalva				Érmihályfalva—Nagyvárad.			
	V. v.	V. v.			V. v.	V. v.			Vegyes v.	Vegyes v.			Vegyes v.	Vegyes v.	
Székelyhid ind.	10 02	8 —	—	Margitta ind.	4 35	4 45	—	Nagyvárad ind.	6 50	5 45	—	Érmihályfalva ind.	5 05	5 25	
Apátkeresztur >	10 56	8 46	—	Monos-Petri >	4 46	4 57	—	B.-Püspöki >	7 17	6 02	—	Érselind >	5 37	6 06	
V.-Ábrány >	11 12	9 —	—	V.-Ábrány >	4 57	5 10	—	Bihar >	7 46	6 25	—	Székelyhid >	6 14	6 51	
Monos-Petri >	11 24	9 11	—	Apátkeresztur >	5 13	5 29	—	Paptamási >	8 18	6 53	—	Nagykágya >	6 27	7 05	
Margitta érk.	11 35	9 21	—	Székelyhid ér. reg.	5 54	6 10	—	Gyapoly >	8 36	7 08	—	B.-Diószeg >	6 42	7 25	
Szombatság-Rogoz—Dobrest.				Dobrest—Szombatság-Rogoz.				Nagyvárad—Érmihályfalva				Érmihályfalva—Nagyvárad.			
	Vegyes v.	Vegyes v.			Vegyes v.	Vegyes v.			Vegyes v.	Vegyes v.			Vegyes v.	Vegyes v.	
Szombatság-Rogoz ind.	6 08	7 55	—	Dobrest ind.	4 22	6 36	—	Nagyvárad ind.	6 50	5 45	—	Érmihályfalva ind.	5 05	5 25	
Nánhegyes >	† 6 34	† 8 21	—	Nánhegyes >	† 4 32	† 6 46	—	B.-Püspöki >	7 17	6 02	—	Érselind >	5 37	6 06	
Dobrest érk.	6 44	8 31	—	Szombatság-Rogoz érk.	4 56	7 10	—	Bihar >	7 46	6 25	—	Székelyhid >	6 14	6 51	

A vonatok közlekedési ideje középeurópai idő szerint van kitüntetve.
A vastagabb számok este 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelentik.

A †-tel jelzettek feltételes megálló helyek.